

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 6:52, leidžiasi 6:26

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-8100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LVII

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Antradienis, Spalio-October 6 d., 1970 m.

Kaina 10c

235

TAUTINIŲ MAŽUMŲ IR JUODŲJU KOALICIJA

EGIPTO PARLAMENTAS RENKA VADĄ

BEIRUTAS. — Arabų sluoksniuose kalbama, jog Egipte visa eilė mažai žinomų, bet įtakingų pareigūnų bando išvengti naujo diktatoriaus iškilimo vietoje mirusio prezidento ir premjero Nasserio. Svarbus Egipto laikraštis Al Ahram, kurio redaktorius Heykal buvo artimas Nasserio draugas, pasiūlė vedamajame įsteigti Egipte kolektyvinę vyriausybę. Manoma, kad pradžioje Egipte tokia vyriausybė ir bus susidedanti iš kariuomenės, Arabų Socialistų Unijos ir vidaus reikalų ministerijos pareigūnų. Spėjama, kad dabartinis prezidentas Sadat ir toliau liks prezidento vietoje, o premjeru taps Aly Sabry ar kitas politikas.

Pastebėta, kad minėtas Egipto laikraštis labai plačiai aprašinėjo dviejų kandidatų į Nasserio vietą: Sabry ir Sadat turėtus širdies smūgius. Tuo lyg norėta sudaryti įspūdį, kad jie abu yra silpnos sveikatos. Sakoma, kad tarp laikraščio redaktoriaus Heykal ir Aly Sabry esanti sena neapykanta. Sabry esąs palankus komunistams, o Heykal — nusistatęs prieš juos. Tame laikraštyje vis keliama buvusio premjero Mohieddine asmuo ir nuopelnai.

Šiandien Egipto Tautinė Asamblėja susirenka svarstyti procedūros, kurios laikantis bus išrinktas Nasserio pėdinis.

Tuo tarpu Jordane kariuomenė paskelbė, kad iš palestiniečių partizanų buvo atimta daug ginklų. Stebina nepaprastai dideli kiekiai komunistinės Kinių ginklų ir amunicijos. Ją gaudavo komunistinės partizanų grupės, kurios ir dabar per Irako radiją skelbia, kad Jordano karalinis esąs imperializmo agentas, kurio rankos suteptos arabų krauju.

Beירו aerodrome nusileido keli lėktuvai iš Irako su partizanais. Libano valdžia nenorėjo jų įleisti ir patarė skristi atgal. Partizanai sulaukė du Libano pulkininkus, kurie buvo įžengę į lėktuvą, norėdami prikalbinti partizanus, kad tie išskristų. Manoma, kad partizanai ketina žygiuoti į Jordaną.

Sukilo Bolivijos kariuomenės vadas

LA PAZ. — Bolivijoje kariuomenės vadas nutarė nuversti prezidentą Ovando Candia, tačiau gynybos ministeris ir kelių svarbių dalinių vadai remia prezidentą. Ministrų kabinetas suskildęs: vieni remia Candia, kiti nori jo pakeitimo. Sukilėliai paskelbė 14 reikalavimų, kurie buvo paskelbti per radiją. Valdžios informacijos ministeris, irgi kalbėdamas radijo bangomis, sukilėlių reikalavimus atmetė. Abi pusės vadiną savo politiką "revoliucine" ir abi žada ją ginti. Bijodama, kad Bolivijoje gali kilti civilinis karas.

Fulbrightas kalba

WASHINGTONAS. — Senatorius Fulbrightas, senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas ir valdžios kritikas pareiškė, jog vyriausybė apgaudinėja piliečius įspėdama, kad Sovietų Sąjunga stato Kuboje povandeninių laivų uostą. Senatorius tvirtina, kad valstybės departamentas neturi jokių įrodymų, kad tokia bazė statoma. Sen. Fulbrightas pridėjo, kad departamentas paskelbimas apie statomą uostą skirtas įsgąsinti amerikiečius ir paraginti kongresą, kad jis skirtų daugiau lė-

IŠ VISO PASAULIO

KNOCKLONG. — Airijoje prezidentas Nixonas dvi valandas tarėsi su Amerikos delegacijos Paryžiaus taikos derybose vadais. Laukiama, kad Amerikai komunistams įteiks naujų pasiūlymų dar šį ketvirtadienį.

DUBLINAS. — Apie 1,000 jaunuolių Airijoje demonstravo prieš Amerikos prezidento vizitą. Matėsi Viet Congo vėliavos. Minia prie Amerikos ambasados sudėgino Nixono iškamšą.

PEORIA. — Illinois policija ieško žmogžudžio, kuris nušovė krūmuose dvi mergaites: 11 ir 12 metų, kurios ieškojo riešutų. Abi nušautos iš arti, mažo kalibro šautuvu.

AMMUNAS. — Netoli Jordano kariuomenės vado maršalo Majali namų sprogo bomba. Spėjama, kad tai palestiniečių partizanų darbas. Sužeistų nebuvo.

PNOM PENHAS. — Kambodijos parlamentas vienbalsiai nutarė panaikinti monarchiją ir paskelbti Kambodiją respublika. Nauja tvarka įsigalės nuo lapkričio 1-mos.

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos sesijos Vokietijos ir Lenkijos ministerių derybos. Manoma, kad nauja sutartis dėl sienų ir nepuolimo pakto bus pasirašyta dar lapkričio mėnesį.

Libanas reikalauja, kad Graikija atiduotų jam 5 amerikiečius, kurie lėktuvų išvežė nemažą krovinį hašišo, verto 670 tūkstančių dolerių.

Maskvos pažadai

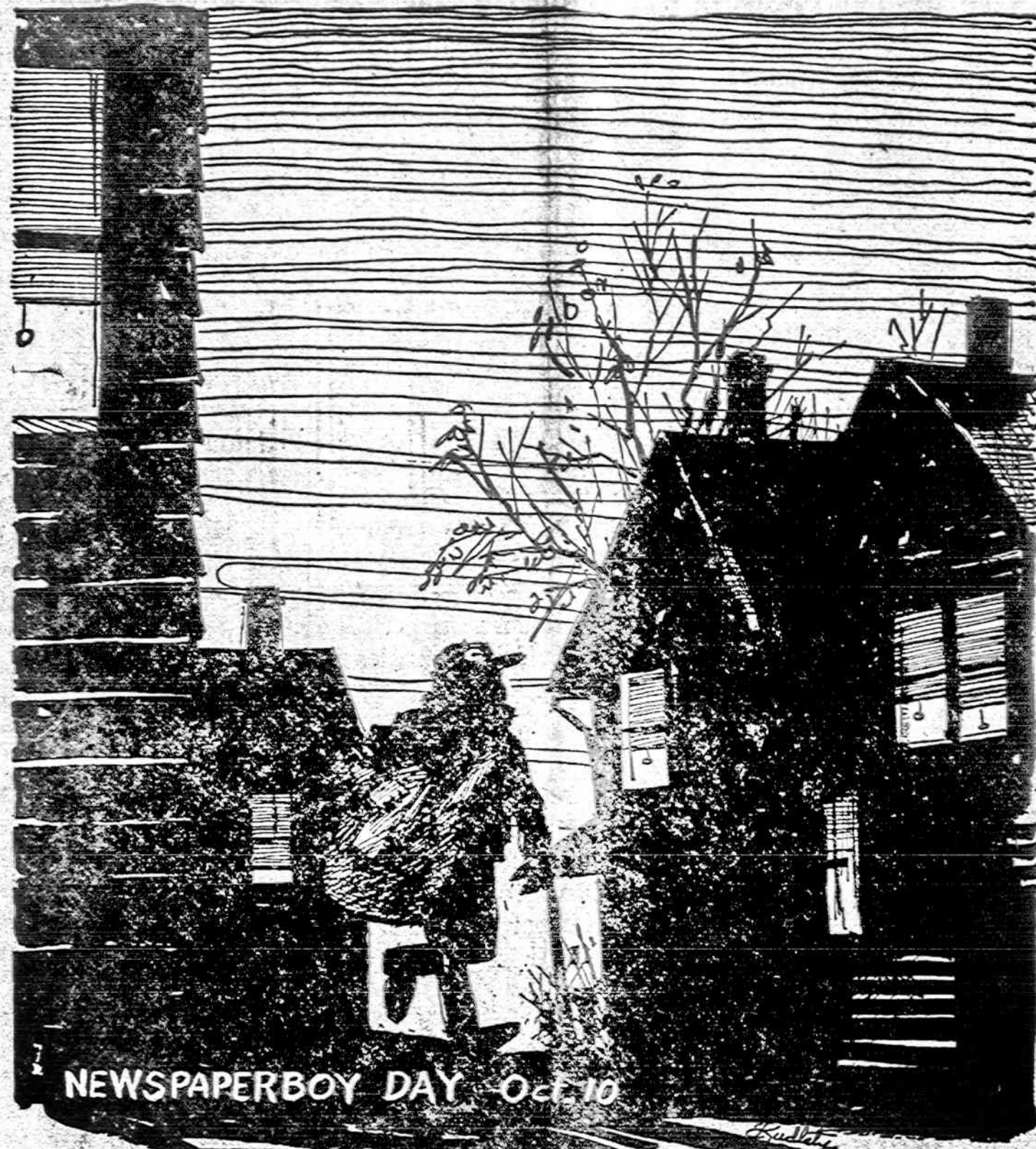
WASHINGTONAS. — Amerikos pareigūnai pripažįsta, jog Egipto ir sovietų elgesys prie Suez kanalo sudrumstė SALT derybų atmosferą. Sovietai ir Egiptas, pasinaudodami karo paliaubų priedanga, ėmė statyti prie Suez naujus raketų lizdus, o kitas raketas ėmė pervežti arčiau prie kanalo, kur paliaubų sutartis jas statyti draudžia.

Jei sovietai nesilaiko šito susitarimo, kiek vilčių yra, kad jie laikysis susitarimo suvaržyti branduolinius ginklus, dėl kurių eina derybos tarp Amerikos ir Sov. Sąjungos. Už mėnesio Helsinkyje vėl bus tęsiamos SALT derybos, tačiau amerikiečiai abejoja, ar galima tikėti komunistų pažadais.

šų Pentagonui. Be to, esą labai mažai abejonių, kad Amerikai pati laiko branduolinius ginklus bazėse netoli Sovietų Sąjungos sienų.

Nėra abejonių, kad tuos Amerikos senatoriaus pareiškimus mieliai persispausdina visa komunistų spauda.

An Early Start

Spalio mėn. 10 d. paskelbta tautinė laikraščių platintojo diena. Laikraščius daugiausia išnešioja maži berniukai, kaip matomas šiame piešinyje.

JUGOSLAVIJA TURĖS KASMET PAKELČIAMĄ PREZIDENTĄ

BELGRADAS. — Jugoslavijos komunistų partijos prezidentas sekmadienį priėmė prezidento Tito pasiūlymą įsteigti "koalicinę prezidentūrą", susidedančią iš visų federalinės Jugoslavijos respublikų. Teks pakeisti konstituciją ir laukiama, kad ateinančiais metais tas bus padaryta. Partijos politbiuro narys Edvard Kardač savo kalboje paaiškino, kad nauja struktūra, pirmiausia pasiūlyta paties Tito, toje kolektyvinėje valdžioje turės kasmet keičiamą pirmininką, kuris ir bus prezidentu. Žinoma, kol Tito bus gyvas, jis pats bus prezidentu.

Šis pakeitimas prezidentūroje daromas todėl, kad Tito jau turi 78 metus ir gali ateiti laikas, kada jo nebus gyvųjų tarpe. Jugoslavijos atskiros respublikos tradiciniai nesugyvena savo tarpe ir prezidento keitimas tarp visų šešių skirtas nuraminti kitų priekaištus. Slovenija ir Kroatija nepatenkintos, kad Serbija jas valdo ir išnaudoja. Turtingesnės provincijos nepatenkintos, kad jų pajamos skirstomos mažiau išsivysčiusioms; Makedinijai, Bosnijai ir Montenegro sritims.

Šis vidaus nesutarimas priverė Tito jau 1965 metų reformomis decentralizuoti valdžią ir sumažinti serbų įtaką centrinėse valdžioje. Atskiros respublikos gavo daugiau teisių ekonominėje srityje.

Tautybių studija

NEW YORKAS. — Columbijos universitetas netrukus pradės studijuoti Sovietų Sąjungos įvairių tautybių problemas. Šią studiją universitete ves Rusijos institutas ir Vidurinių Rytų institutas. Lėšas šiai programai davė Fordo Fondas — 50,000 dolerių.

Planuojama ištirti tautinių mažumų problemas ir kokią reikšmę jos turi sovietų politikai ir Amerikos užsienio politikai.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Kanadoje, Montrealyje buvo pagrobta britų diplomatė. Ji nusivėžė keturi vyrai. Spėjama, kad jie galėjo būti prancūzai nacionalistai. Tai pirmas politinis pagrobimas Kanados istorijoje.

• Bolivijos kariuomenės vado bandymas nuversti prezidentą nepavyko, kai sukilėlių kareivines apsupo prezidentui Ovan-dai ištikima kariuomenė. Prezidentas pasiūlė generolui Mirandai derėtis, kad nebūtų kraujo praliejimo.

• Izraelio užsienio reikalų ministeris Ebanas pareiškė Čikagoje, kad Izraelis tol nesiderės su Egiptu, kol tas nepašalins savo raketų, pastatytų per paliaubas.

• Izraelis džiaugiasi, kad jau visa savaitė prie jo sienų nebuvė šaudymų. Arabai per daug užsiėmė savo reikalais.

• Rytų Vokietijoje vyksta dideli Varšuvos pakto valstybių manevrai. Kartu Amerikos armija bando savo greito kareivių perkėlimo iš Amerikos į Europą pratimus. Lėktuvais iš McGuire bazės, New Jersey, kareiviai pilnoje kautynių aprangoje pervežami į Frankfurtą, Vak. Vokietijoje.

• Gen. Abrams, JAV kariuomenės vadas P. Vietname pasveiko ir pradėjo eiti pareigas.

Miršta naujos kultūros herojai

HOLLYWOODAS. — Viena me viešbutyje buvo rasta negyva Janis Joplin, 27 metų dainininkė, jaunosios kartos amerikiečių "naujos kultūros" artistė. Policija pranešė, kad jos kairė ranka buvo subadyta vaisius (ar narkotikus) leidžiančios adatos. Nutarta padaryti pomirtinį skrodimą.

Prieš kelias savaites staiga mirė kitas jaunųjų "herojus", gitaristas Jimi Hendrix, 27 m. Jis užduso bevandamas lovoje. Joplin įdainuotų pokštelių Amerikoje buvo parduota milijonai. Ji laikiusi save bytnike, hipių kultūros atstove.

Čilės partija atidėjo sprendimą

SANTIAGO. — Čilėje pasibaigė krikščionių demokratų konvencija, tačiau svarbiausio klausimo: balsuoti už komunistų remiamą dr. Salvador Allende prezidento rinkimą, ar nebaluoti — partija neišsprendė. Kaip žinoma, Allende prezidento rinkimuose negavo 50% suviršum balsų ir todėl prezidentą turės išrinkti spalio 24 d. parlamentas. Allende gavo 36% balsų, o jo konkurentas, dešiniųjų partijų atstovas Alessandri gavo 35%.

Krikščionys demokratai vedą derybas su Allende ir reikalauja jau dabar, prieš naujo prezidento rinkimus, taip papildyti Čilės konstituciją, kad naujas prezidentas negalėtų sugriauti šalies demokratinę institucijų.

Partijos konvencija buvo atidėta ir dėl to, kad tą pačią die-

CLEVELANDO KATALIKŲ VYSKUPAS SIEKIA SUSIPRATIMO SU NEGRAIS

CLEVELANDAS. — Katalikų bažnyčia Clevelande pradėjo organizuoti etnines miesto grupes, norėdama išspręsti tų grupių santykius su miesto negrais. Yra įsteigta "Ethnic Task Force", kuriai vadovauja vengrų kilmės Joseph Bauer. Tos organizacijos tikslas yra sužadinti įvairių tautybių tarpe norą dėtis į koaliciją su negrais ir kartu siekti socialinio progreso. Panašios pastangos dedamos ir kituose miestuose, kur yra daugiau tautinių grupių. Clevelande tas darbas toliau pažengė, nes miesto 47% jau sudaro negrai, o tautybių, kurių narių yra virš 1,000, Clevelande esą 29 grupės. Pačiame mieste ir apylinkėse esą apie 800,000 tautinių grupių narių.

Prez. Pompidou lankosi Maskvoje

PARYŽIUS. — Šiandien Prancūzijos prezidentas Pompidou pradeda savo aštuonių dienų vizitą Sovietų Sąjungoje. Vizito tikslas — tęsti ilgametę prancūzų politiką, pradėtą prezidento de Gaulle, kuris bandė išlaikyti balanso poziciją tarp dviejų galybių — Amerikos ir Sov. Sąjungos.

Prezidentas Pompidou pareiškė, kad jo kelionė bus skirta taikos ieškojimui. Ekonominis bendradarbiavimas irgi suvaidins vaidmenį pasitarimuose su Kremliaus vadais.

Prancūzų spauda pati pripažįsta, kad Prancūzija yra praradusi savo poziciją ir su ja vis mažiau skaitosi kitos valstybės. Vakarų Vokietija jau šiandien daugiau už Prancūziją priekiauja su sovietais, o po paskutinės nepuolimo sutarties ta prekyba gali padidėti. Amerika ir Sov. Sąjunga vis rečiau tariaisi su Prancūzija. Todėl ši paskutinių metų ėmė daugiau glaudintis prie Britanijos, kuri pasaulio politikoje irgi pamažu tampa ant-raile valstybe.

Baltijos jūrai gresia "mirtis"

STOKHOLMAS. — Švedijos vandenynų mokslininkas Dolf Engwall paskelbė savo tyrimų duomenis, kurie rodo, jog Baltijos jūra pamažu miršta. Jis ragina visų šalių prie Baltijos jūros vyriausybės greitai griebtis organizuotų priemonių jūrai gelbėti.

Engwall pareiškė pesimistinę nuomonę, kad politiniai skirtumai neleis ir ateityje septynioms Baltijos jūros valstybėms bendrai kovoti prieš vandens teršimą. Komunistinės: Lenkija, Rytų Vokietija ir Sovietų Sąjunga nenori bendradarbiauti su Suomija, Švedija, Danija ir Vakarų Vokietija bendrose priemonėse gelbstint Baltijos jūrą.

Įvairūs nuodai, organinės atmatos, alyva, gyvsidabris, DDT, fosforas lengvai gali paversti Baltijos jūrą į Lake Erie, "negyvą" ežerą Amerikoje, — sako Dolf Engwall. Švedijos vyriausybė jau uždraudė gaudyti Baltijos jūroje žuvis, nes jos užnuodytos gyvsidabriu, suplakiančiu į jūrą iš lentpiuvių. Joms jau uždrausta gyvsidabrio naudoti.

Baltijos jūra esanti blogoje padėtyje ir todėl, kad ji yra užlauija jau dabar, prieš naujo prezidento rinkimus, taip papildyti Čilės konstituciją, kad naujas prezidentas negalėtų sugriauti šalies demokratinę institucijų.

Partijos konvencija buvo atidėta ir dėl to, kad tą pačią die-

Pastebėta, kad tautinės grupės su nepasitikėjimu žiūri į miesto negrus ir jų bijo, kartu pavydėdamas negrų organizuotumo. "Clevelando planas", kaip pavadintas šios pastangos, siekia įtraukti etninių grupių organizacijas, parapijas, spaudą į kovą prieš skurdą ir rasinį išnaudojimą. Siekiama didesnių ryšių tarp tautinių grupių ir negrų. Tautinės grupės raginamos kovoti už savo teises, už lėšas savo reikalams, už teisę dalyvauti viešųjų įstaigų ir socialinių agentūrų nutarimuose ir sprendimuose.

Organizatoriai pripažįsta, kad tikslas yra sunkiai pasiekiamas, kelias nelengvas. Tautinės mažumos rodančios negrams nepasitikėjimą. Vienas lenkas imigrantas pareiškė korespondentui, kad atvažiavęs į šį kraštą lenkai žinojo, kad Amerika tikėjosi kad kiekvienas pats pasirūpina savo likimu ir nieko iš kitų neprašys.

Clevelando vyskupas William Cosgrove, kalbėdamas Katalikų Tarprasinei Tarybai, pareiškė, jog šios organizacijos tikslas esąs įtikinti tautines grupes, kad jų interesai reikalauja grupuoti su juodais, raudais ir baltais "hiblilais". Skirtumai tarp tautinių grupių ir minėtų grupių esą daugiau mitai, negu realybė, nes abi pusės yra persekiojamos tų, kurie garšina besirūpiną jų reikalais. Clevelando juodieji pritaria tokioms pastangoms, nes esą bendrų socialinių ir ekonominių problemų negrų ir tautinių mažumų grupėms. Jas išspręsti būtų lengviau bendromis jėgomis. Clevelando mero Carl Stokes įstai-ga esanti labai susidomėjusi tokiomis organizavimo pastangomis ir žada jas visomis priemonėmis remti.

Vis dėlto ir negrai ir tautinės mažumos mato ir supranta didesnę kliūtį ir sunkumus, kurios užkerta kelią į negrų ir etninių grupių koaliciją. Katalikų vyresnybė Clevelande bandys išvystyti "susipratimo programą", kurios vestų į jėgų apjungimą.

Izraelis nepaleis dviejų arabų

TEL AVIVAS. — Izraelis paskelbė, kad jis neišleis savo suimtų dviejų Alžiro saugumo valdininkų, nors palestiniečiai ir paleido savo pagrobtus įkaitus. Izraelis rugpjūčio 14 d. suėmė ir išsivedė iš keleivinio lėktuvo, nusileidusio Lydos aerodrome, du arabus: Ali Belaziz ir majorą Khatib Jaloul, Alžiro piliečius. Izraelis aiškina, kad tai nebuvęs pagrobimas, bet Izraelio teisė suimti saugumo agentus to krašto, kuris yra paskelbęs Izraeliui karą.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

BE GALVOS - NĖRA SVEIKATOS

Gyvenimas nemėgsta tuštos. Tik pažūrėkim į savo gyvenimo veidrodį ir save išvysime mus gąsdinančioje šviesoje. Mes įvairiai savo sveikatą žalojam, o visi norime džiaugtis gera sveikata.

Patys savo plaučius valykim

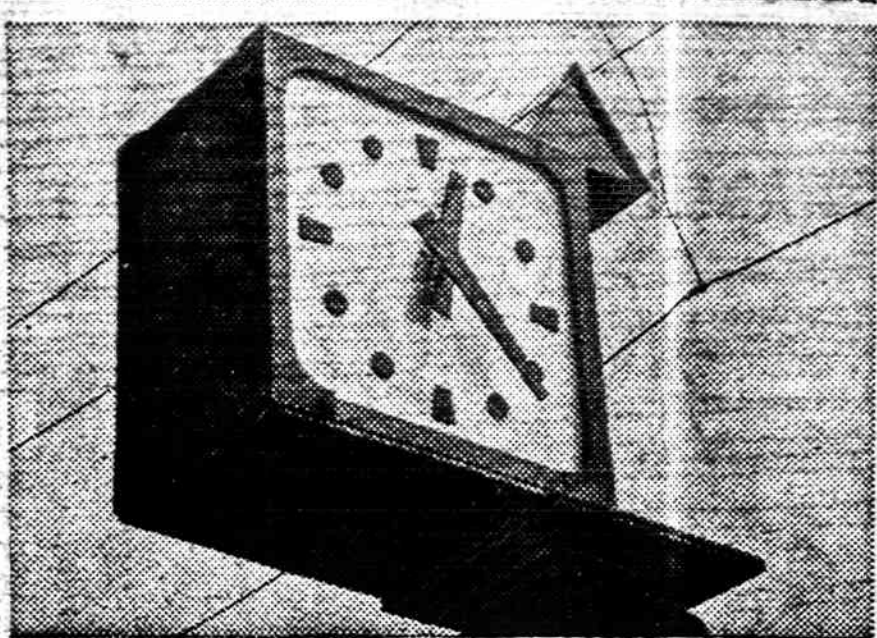
Tūkstančiai žodžių lietuviams išsakyta — parašyta apie tabaką — cigaretės rūkymo įtaką žmogaus kūnui, ypač jo kraujagyslėms, širdžiai, plaučiams, vitamino C kiekiui. Nuo tabako kiekio kūne priklauso anestezijos stiprumas ir jos laikas operacijos metu. O tai lemia žmogui gyvastį ar mirtį.

Victoria Hospital, London, Ontario, gydytojas anestetistas Michael Keeri-Szanto susekė, kad operuojamieji pacientai ne visi vienodą apmarinamųjų vaistų kiekį sunaudoja atsiekimui to paties stiprumo užmigdomumui ir to miego ilgiui. Tas kanadietis gydytojas, būdamas anestezijos departamento viršininkas, ėmė domėtis, kodėl taip atsitinka, kad vienas operuojamasis, tokia pat liga sergąs ir tokia pat operaciją pėnešas, reikalauja mažiau migdomojo vaisto už kitą panašiai negaluojuantįjį ir tokia pat operaciją pėnešantįjį. Tas gydytojas pradėjo apklausti vi-

sus chirurginius pacientus, ir apklausinėjimo davinius ėmė paizymėti. Na, ir gavosi nuostabūs tokio apklausinėjimo daviniai.

Daug mažiau migdomųjų vaistų reikėdavo laike didžiosios operacijos visiems kaimo gyventojams, palyginus su miestiečiais. Gyd. Keeri-Szanto tada kreipė dėmesį į operuojamųjų rūkymą. Na, ir gavosi sekantieji daviniai: rūkū miestiečiai 60% reikalavo daugiau migdomųjų vaistų už nerūkorus kaimo gyventojus. Atsitiktinumo galimybė čia yra mažesnė kaip vienas iš tūkstantis.

Minėtas anestezijos viršininkas tvirtina, kad skirtingai esti kūne skaldomas — metabolizuojamas migdomas vaistas pas rūkančius, palyginus su nerūkančiais. Tabakas yra nuodas — jis turi nikotino. Pastarasis paveikia migdomąjį vaistą skaldančiuosius enzimus. Enzimai yra visos medžiagų apykaitos varikliai mūsų kūne. Faktas, kad visi žmonės, kvėpuoją švaresniu oru ir gyvena kaime, kur nėra tiek teršalų ore, apsieina su mažesniu kiekiu migdomojo vaisto laike operacijos. O koks didesnis teršalas gali būti už paties žmogaus? Jis savus plaučius traukiama tabako nuodą? Kuo žmo-

Seniau kiekviena biznio imonė bandydavo įsitaisyti laikrodį praėiviu patogumui. Šiandien jų dar nemažai yra, tik jų išvaizda keičiasi.

gus pats kvėpia — tuo jis kitą, mes savo pacientų tarpe. Juo pasekė virš dvidešimt širdies ligų specialistų.

Kas mestina lauk: koją ar cigaretę

Geriausiai tabako įtaką žmogui pažinusi gydytojai, nekenčia jo labiausiai. Širdies ligų žinovas gyd. Daniel C. Connolly, rūkes po du pokelius cigarečių dienoje, metė rūkęs po to, kai susekė baisias rūkymo pasek-

mes savo pacientų tarpe. Juo pasekė virš dvidešimt širdies ligų specialistų.

Dažnai žmogus susipranta tik po nelaimės. Tik gavusieji širdies ataką meta rūkę. Bet yra ir tokių, kurie rūko ir po širdies atakos. Tiesiog baisu — graudu žiūrėti į tokius savizūdžius. Tai labai savo jausmais sunegalavusieji.

Yra gydytojų, kurie specializuojasi arterijų priskretimuose — arteriosklerozėje. Vienas tokių yra gyd. John L. Juergens. Jis savo draugams — tokiems pat chirurgams (vascular surgeons) tvirtina, kad jis pacientų koliai tiek pat gero padaro atpratindamas jį nuo rūkymo, kiek kraujagyslių chirurgai gero padaro operacijos pagalba. Faktai: minėtas gydytojas moksliskai tyrė 159 rūkorus; negaluojuančius kojų arterijų didele skleroze. Tokie žmonės negalėdavo normaliai vaikščioti, jiems tuoj imdavo blauzdas gelti. Mat, kojose arterijos buvo per daug priskretusios. Iš minėtų 159 rūkorus 88 prisiekusiųjų rūkorus net dešimt jų neteko vienos kojos. Mat, nikotinas yra pajėgus susiaurinti arterijas. Taigi: šiaandien, skaitytojai, nutarki, ką mesti laukan: cigaretę, ar koją!

Sauktis ar nesisaukti į plaučius vėžį

Oi, kaip mes vieni bijomės pelės ar vabalų! Klykiame, draskomės, net šalin metamės nuo tos vietos, kur tie sutvėrimėliai yra. Bijome mės ir vėžio — tik nesidraskomė, o verkiame, kenčiame ir pas Sv. Petrą be laiko keliaujame. O kad uždaryt — užrakint duris vėžiui, kad nuo jo didžia dalim apsisaugot, tai visai nesirūpinam. Mat, jausmais sumenkę, mes nesistengiam susitvarkyti, cigarete mėginam jausmus raminti, nors ir vėžį į plaučius veiksmingiausiai tuo elgesiu kviečiame.

Gyd. David T. Carr, gydęs šimtus ligonių turinčių plaučiuose vėžį, tvirtina, kad tabakas yra pirmasis niekadėjas krūtinės organų ligotume. Sustoti rūkorus yra tas pats, kas apsisaugoti nuo daugelio plaučių ir širdies ligų. Paliovė rūkyti milijonai žmonių suteiktų sau sveikatą ir ilgai laimingą gyvenimą. Jo niekas kitas neprašalins — tik žmogaus jausmais susitvarkymas. Kol tas įvyks — milijonai — kiti metų praeis. Iki tol mes kiekvienas imkime save tvarkyti — nuo šiandien pradėkime be savizūdybės apseiti Nustojęs rū-

kyti kiekvienas apsaugos save nuo vienos stipriausios giltinių.

Kodėl aš tunku, nors per daug nevalgau

Blogai gamta patvarkė, kad žmogus negali be galvos ilgiau būti sveikas. O būtų labai geros dienos išsigeriantiems svaigalų: pusiau apsnūdęs gyvena — nereikia nei burnos praušti, nei galvos šukuoti. Žmogus pvz., negaluojuas pakeltu kraujo spaudimu ir plaučių išsiplėtimu, metė rūkęs tada, kai ėmė dusti; bet nuo lašinių negali atsikratyti. Ir nežino kodėl. Mat, jis nevalgo per daug. Kitas savo oda senai būtų padžioves nuo tokio maisto. Ryta kiaušinis su riekiute tosto, kava. Per pietus sumuštinis su kavos puoduku. Vakare — steikas su salotais. Dar prie TV bulvių dripsniai iki vėlomos. Kas gi tvirtintų, kad nuo tokio valgyimo žmogus gali tukti, ir savo išsiplėtusius plaučius dar daugiau sirginti, bei pakeltą kraujospūdį dėl to nutukimo negalėti sumažinti? Na, ir ima pasiduoti likimui: tunka tik laumių apžolėtas plietis, o ne koks ten persivalgytojas, toks galvoja.

Valandėlei tapk žmogum kaip reikiant ir štai kaip pasielk. Vien maistu žmogus gyvas. Jis dar ir geria. O ar pagalvojai, kaip šioje srityje reikalai sumakomi. Čia vieno iš Chicago kiliušio, dabar Texas valstybėje dirbančio lietuvių kunigo pavyzdys tegul mums neišvėina iš mūsų galvų. Jis dėl širdies skundėsi ir pas du Texas gydytojus — širdies specialistus lankėsi. Abu jam patarė suliesėti, nes nieko blogo nesu jo širdimi. Tik riebalai trukdo sveikai jausintis. Atsitiko, kad tas kunigas lankė savo mamą Chicagoje ir užsuko pas savo mamos gydytoją pasitikrinimui. Chicagoškiui gydytojui tą pat patvirtinus, kaip ir Texas gydytojai tvirtino, buvo jam išteiktas dietos — lietuviškai surašytos — lapelis (Cook County ligoninės dietinio skyriaus nurodymai 1250 kalorijų dieta). Po dviejų savaičių tas kunigas skambina gydytojui ir skundžiasi, kad jo dieta neveikianti; jis dar daugiau pribuvęs svorio per tas dvi savaites Chicagoje beatostogaudamas.

O čia, kas per stebuklas: žmogus mažiau valgo, o daugiau tunka. Į stebuklus ne taip lengvai tikis gydytojas ima nuodugniau "spaviedoti" kunigą: — "Ką geradėjas geri, kad nevalgdamas tunki...?" Na, ir paaiškėjo, kur šuo pakastas. Jis, kilęs iš Chicago, lankė visas vienuolika čia esančių klebonijų — ten jose gyvenančiuosius. Visi jį vaišindavo, tarpe vaišių jam tekdavė išgerti po keletą

butelių alaus. Taip jis ir pats pasiskyrė sau priedinę dietą. Pastaroji jį nutukino daugiau. Jis gydytojui prižadėjo, kad parvykęs į Texas ims pildyti gydytojiškus prisakus. Ir suliesėjo iki normos. Tada liovėsi jam "širdis" negalavus. Ir laimingas pasijautęs, prisituntė chigagiskiui gydytojui iš Texas dovanų.

Štai kaip ir su tuo virš minėtu nežinančiuoju, kodėl jis tunka, atsitiko. Sužinoti tukimo priežastį jam buvo svarbu: jis turėjo sėkmingai gydytis nuo pakelto kraujospūdžio ir plaučių emfizemos (išsiplėtimo). Pasirodo, kad jis vaisių sunkos ir pieno negerdavo. Bet už tai mietai po 3-4 šatus whisky išmesdavo kas 24 valandos. Prie to savo "vaistų" jis išgerdavo kasdien po keturias didžiasias dežutes alaus, Vyno — tik retkarčiais. Na, ir turim kitą tekisiką atsitikimą savųjų tarpe.

Blogiausia, kad nutukėjui negali patarti suliesėti. Tai tas pats, ką nervus praradusiojo paklausti (tik paklausti!) "Ar tu nenervuotas?" Nervingasis pašoks iš visų jėgų gintis, kad jis ne — jis ramiausias Chicago gyventojas. Nemėgink širdimi negaluojuančiam nutukėjui liesėjimo reikalą priminti: neteksi visos malonės pas tokį. Taip ir žudo savo sveikatą žmogus, per tuos savo draugų draugų vaišinimus. Girdi, kaipgi nevaisinsi atsilankiusiasias — juk jos viso miesto žinias atneša ir per dienas tik pusę spėja visus nuo kojų iki galvos apnuoginti. Jokia TV ar joks radijas taip koncentruotai nepaduoda apie kitus žinių.

O mediciniška tiesa štai kokia yra. Dviejų uncijų stikliukas "Martini" prieš pietus, pora tokių prie vakarienės ir jau apie 600 kalorijų nenaudotino kūne maisto kraunasi po žmogaus oda.

Žmogui gali pakakti paroje 1800 ar 2,000 kalorijų maisto. Toks iš svaigalų kalorijas gaunantis netaiko save geriančiuoju. Gal ir taip. Bet jis labai sutrikdo savo kūne aprūpinimą maistu — kalorijomis. Riebalai jame ima klostytis. Dalis jų, pas jautresnius, susimeta į kepenis. Nesiliaunant taip riebi, pirmoji stadija kepenų ligos vystosi ir tolimesnės. Taip ir gaunasi kepenų susiraukšlėjimas (cirrhosis), nes riebalai, pradžioje pastorinę kepenis, jas suplonina tada, kada riebalai spausdimu sunaikina kepenų cėles. Po vieno šešioliktosios kepenų likučių dalies, žmogus miršta kepenų nepakankamumu. Taip baigia savo dienas Chicagoje ir tūli garsūs — geri lietuviai.

Dabar medicina susekė — pranešimas buvo paskutiniame šio krašto gydytojų draugijos suvažiavime — kad "negeriantieji" — tik minėtai prieš valgį sau apatitą su degtine pakeliantieji daug sunkesnis ligomis už kepenų cirozę sunegaluoja: nuo mažų alkoholio dozių kai kurie susergera širdies raumens paimu, smegenų sunykimu ir galūnių nervų uždegimu.

Tie visi negerumai dažnai mirtini yra, bet jie nesukelia pradžioje skausmo. Iš čia jų paslėptas blogis. Už tai saugotis ankstybos mirties reikia kiekvienam, kuris dar savo galvą ant pečių nešioja. Visus kitus — ankstyba mirtis atskirs nuo mūsų, ir tol taip jie kentės, kol sau žmonėmis — sveikų jausmų asmenimis pataps.

Pasiskaityti. Heart — O Gram. Vol. 2 No. 1, September 1970.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS DRAUGAS IR BICIULIS

RŪPESTIS

J. Augustaitytės - Vaičiūnienės poezijos knyga jau išspausdinta. Gaunama pas leidėją JONĄ KARVELĮ (7026 So. Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60636) ir pas knygų platintojus. Kaina \$3.50.

Standard Federal Savings

"We'll Interest You More..."

ONCE YOU HAVE DECIDED ON YOUR GOAL...
DECIDE ON STANDARD FEDERAL

We will help you reach your goal by providing you with the most important ingredients for any successful savings plan. We pay the highest interest rates permitted by law, and we have a better record where it counts — in the country. We have honored every withdrawal request, and we have a record that includes the dark panic days of the 1930's. Standard Federal will have your money working for you, and this you can depend on. This policy has helped us build a reputation for reliability. We Welcome your inquiries.

5% TO 6%

PER ANNUM
DEPENDENT ON TYPE,
AMOUNT AND TERM
INTEREST
PAID QUARTERLY

STANDARD
FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$145,000,000. RESERVES OVER \$12,900,000.

OFFICE HOURS:

Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM

OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM

ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM

ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

John Pikel, Sr., Chairman of the Board

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

PO DVIDEŠIMTIES METŲ

Pasikalbėjimas su Brighton Parko Lituanistinės mokyklos vedėja Sofija Jonynienė

Mūsų radijas, televizija ir laikraščiai, mokslo metams prasidedant, skatina tėvus leisti savo vaikus į lituanistines mokyklas. Gi lituanistinės mokyklos, tai lietuvių išsugojimo pilaitės svetimoje, bet laisvoje šalyje. Tai ar reikėtų, rodo, raginti patys save, tėvus, kad savo vaikus leisti į lietuviškas mokyklas išmokyti lietuviškai skaityti, rašyti ir išlikti saviškių šeimoje, išlaikyti lietuviškumą savo vaikuose? Tačiau yra "gerų" lietuvių tėvų, išmoksintų Lietuvoje ir Amerikoje, kuriems toks raginimas yra reikalingas. Suprantama, tokie skatinimai nėra reikalingi tiems tėvams, kurie patys rūpinasi savo vaikų lietuvišku auklėjimu ir lituanistinių mokyklų išlaikymu.

Chicagoje yra viena iš didžiųjų lietuviškų kolonijų vadinama Brighton Parku. Čia yra lietuviška parapija, Lituanistinė mokykla, veikli L. B. nės apylinkė, Lietuvių televizijos studija ir kitos draugijos. Norėdamas sužinoti, kaip auga ar silpnėja šios kolonijos lietuvių lietuviškų kolonijų, vakarą pasibeldžiau į Brighton Parko (Nekalto Prasidėjimo parapijos) lituanistinės mokyklos vedėjos Sofijos Jonynienės duris su keleta klausimų.

— **Ponia Jonynienė, Jūs, kaip žinoma, Brighton Parko lituanistinė mokykla vadovaujate nuo jos iškūrimo per 20 metų ir neseniai pradėjote naujus, 21-ųjų mokslo metus. Kiek šiais metais iš viso užrašė mokinių į Jūsų vadovaujamą lituanistinę mokyklą?**

— Šiais metais mūsų lituanistinę mokyklą lanko tik 122 mokiniai.

— **Kaip šiais metais su Jūsų mokiniais: padaugėjo ar sumažėjo?**

— Sumažėjo. Tai yra mažiausias skaičius per 19 metų. 1951 metais irgi turėjome 122 mokinius, bet tas skaičius augo ir po 2-ųjų metų lit. mokyklą lankė apie 160 mokinių. Ir nuo to laiko mūsų lit. mokyklą lankydavo nuo 160 iki 180 mokinių. Bet praėjusiais metais mokinių skaičius nukrito iki 136 mokinių, o šiais metais, kaip minėjau, tik 122 mokiniai.

— **Ar galėtumėt pasakyti, dėl kokių priežasčių mūsų kolonijos lituanistinė mokykloje mokinių skaičius mažėja?**

— Čia keletas priežasčių.

Brighton Parko lituanistinės mokyklos 8 skyrius pamokų metu 1970 metais. Gale stovi mokyklos vedėja S. Jonynienė.

Nuotrauka M. Nagio

Firma, mūsų lit. mokykla, kaip žinote, dirba normaliu parapijinės mokyklos pamokų metu. Ją gali lankyti tik šią parapijos mokyklą lankę lietuviukai. Todėl mūsų lit. mokyklos mokinių skaičius priklauso nuo parapijos mokyklos mokinių skaičiaus. Praėjusiais ir šiais metais mūsų parapijinėje mokykloje mokinių gerokai sumažėjo ir tas atsiliepė ir mūsų lit. mokyklai. Antra mokinių mažėjimo priežastis — priauglio stoka. Daugelis, ypač jaunosios kartos, sukurę šeimas, keliasi į priemiestius ir savo vaikus leidžia į jiems patogiausią švietimo priemonę mokyklą. Pvz. praėjusiais metais mūsų lit. mokyklos I-me skyriuje buvo tik 5 mokiniai, o antrame — 8. Šiais metais I-me sk. yra tik 7 mokiniai.

— **Dirbdama taip ilgą laiką mokyklos vedėja ir dirbdama kitose švietimo institucijose, ar jaučiate vaikuose ir suaugusiuose nutautėjimą?**

— O taip! Lietuvių kalbos mokėjimas, žodynas vaikuose kasmet menkėja. Jau yra naujųjų ateivių vaikų, kurie lietuviškai nebekalba, kiti gan silpnai kalba.

— **Ponia Jonynienė, ar galėtumėt pasakyti, kiek per 20 metų išleidote baigusius 8 skyrius?**

— Žinoma. Štai yra "Kelias į tėvynę". Tai mūsų mokyklos 20-čiui paminėti leidinys. Čia yra mano pranešimo smulkios žinios. Viso per tą laiką baigė 363 mokiniai. Per tą patį laiką lituanistinę klasę lankė 3,084 mokiniai.

— **Ar lit. pamokas turite kasdien?**

— Taip. Kaip minėjau, mūsų lit. mokykloje pamokos vyksta normaliu pamokų metu, penkias dienas savaitėje. Kiekvienam skyriui kiekvieną dieną lietuvių kalbai skirta po pusę valandos.

— **Ar yra Jūsų mokykloje lietuvių vaikų, kurie lanko parapijinę — reguliarią, bet nelanko lituanistinę?**

— Taip, yra. Prieš kokius trejus metus buvo 40 mokinių, kurie nelankė lit. mokyklos. Dabar tas skaičius sumažėjo: yra gal tik 15 — 20 mokinių nelankančių.

DEIMANČIUKUS RINKIME IŠ VISUR

Vienas kolega, sugrįžęs iš atostogų, Trijų klube besidalindamas atostogų įspūdžiais, apdovanojo mane kaip knygos mylėtoją New Yorke gauta knygele — Vaikų atestacijos motinoms. Knygelės autorė — pastoriaus žmona, pati penkių nepilnametėjų vaikų motina. Pastoriaus Schuller'is per sekmadienines pamokas klausinėdavo savo mokinius arba liepdavo parašyti ką nors apie savo motinas. Iš būdingesnių atsakymų (charakteristikų) jis pasidavęs sau ne tik Motinos Dienai, bet ir kitoms metų dienoms tinkančias pamokslams temas. Pastoriaus žmona, Arvelle, surinkusi tuos vaikų rašinėlius ir papuošusi juos tinkamomis iliustracijomis, išleido atskiru leidiniu, kurį mielai perskaitytų kiekviena inteligentiška motina. Iš kiekvieno dažnai netaisyklingai suręžto sakinio, šviesiu spinduliu prasiskverbianti autoriaus pagarpa ir meilė savo motinai. Pavyzdžiai:

1. "Išdykusi mūsų trijulė, nuolat tai šen, tai ten padaro motinai nemaloniją išdaigą, sudaro jai rūpesčių, bet ji tik geru žodžiu mus pamoko, nesibara, nemuša. Mes stebimės jos kantrybe ir labai ją mylime" — rašo aštuonmetis Jurgiukas.

2. "Triukšmingu savo elgesiu dažnai supikdom motiną, bet ji visada kantriai viską pergy-

— **Dar toks klausimas: ar mokykla jaučia vadovėlių trūkumą ir kokių trūksta? Kokius vadovėlius esate jūs pati parašiusi?**

— Vadovėlių badas jau yra praėjęs. Švietimo tarybos rūpesčiu, visi lit. mokyklos skyriai (išskyrus IV-tą) turi jiems pritaikytus vadovėlius ir gramatikos pratimus. Todėl mokykla vadovėlių trūkumo nejaučia. Aš esu parašiusi "Lietuvos laukai" V-tam skyriui, "Tėvų šalis" VII-tam, dvi pratinimų laidas IV-tam skyriui ir dabar baigiu ruošti IV-to skyriaus vadovėlį.

— **Ar daug baigusiu Jūsų mokyklos 8 skyrius pereina į Aukštesniąją lituanistinę mokyklą?**

— Ne visuomet vienodas skaičius: kartais pusė mokinių, kartais daugiau kaip pusė, o kartais tik trečdalis.

— **Koks yra mokyklos mokytojų sąstatas?**

— Mūsų lit. mokykloje šiais metais dirba seselė Perpetua, kun. J. Plankis, S. Meiluvienė, S. Jonynienė, J. Kreivėnas, A. Kirvaitytė, P. Gramontienė ir R. Juškienė.

— **Kokių dar turėtumėte minėti ar sugestijų, liečiančių lituanistinę mokyklą bei lietuvių išlaikymą?**

— Mokyklos reikalingos didesnės tėvų tautos. Lituanistinis mokymas vyksta šeimoje, mokykla tik padeda. Prižiūrėti vaikus, kad kalbėtų lietuviškai.

motinai buvo labai daug rūpesčių, kol mus visus į būrį surinko. Ji mūsų nebarė, nebaudė, tik nuliūdusi rimtai, geruoju paaikšino kiek daug padarėme jai rūpesčio, nes bijojusi, kad su mumis kas nors negero neatsitiktų, ir kiek privargusi, kol mus suradusi ir suvedusi. Ji buvo labai pavargusi. Mes visi — savo neapgalvoto pasielgimo labai gailėjomės ir verkdami atsiprašinėjome jos. Tai išmintingiausia ir geriausia visų motinų motina" — rašo dešimtmetis Linukas.

Iš kiekvieno, kad ir naiviausio tu "mažų žmonių" apie savo motinas atsiliepimo, trykštelė trykšta švelnus ir nuoširdus meilės ir pagarbos savo motinai jausmas.

Knygelė — nieko ypatingo: joks mokslinis veikalas, nė intriguojantis romanas, nė gyvenamam momentui charakteringų novelių rinkinys, bet originaliu natūralumu tikrai pažadina sentimentų motinoms ir todėl labai tinka dovanom kiekvienai motinai kaip didaktinis kūrinėlis. Gaila, kad toji knygelė ne lietuvių kalba. O labai būtų įdomu ir gražu, kad kuris nors mūsų mokytojas, pastoriaus Schuller'io pavyzdžiu, ateinančių metų Motinos Dienai tokią knygelę paruoštų lietuviškai. Geri pavyzdžiai sektini! Kotės.

dėl to negalėtų įvykdyti kilnių idėjų organizacijos Alvdas ar kuris nors mokytojas? Juo idomiau būtų išgirsti Alvudo auklėtų vaikų atsiliepimus apie savo motinas. Kalpas Uoginius

Pranešimas

Tradicišnis Vilniaus Dienos minėjimas šiais metais įvyks spalio mėn. 11 d. sekmadienį 11 val. Jaunimo Centre Chicagoje. 11 val. ryte Tėvų Jėzuitų koplyčioje Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys Tėv. Bruno Markaitis S. J. Pamaldų metu giedos solistė Genovaitė Mažienė. Tuoj po pamaldų — prie Žuvusių už Lietuvos Laisvę Paminklo įvyks pagerbimas lietuvių, žuvusių kovoje dėl Vilniaus. Prie paminklo žodį tars dail. Antanas Rukštelė. Organizacijos prašomos rinktis su savo vėliavomis 10.40 val. Jaunimo Centre.

Patriotinė lietuviška visuomenė maloniai kviečiama skaitlingai dalyvauti šiame minėjime.

Vilniaus Krašto Lietuvių S-gos Čikagos Skyrius

- Tiesos maiše nepaslepsti.
- Kad ir mažutis, ale pasiu-tes.

AŠTUONIOS UŽ AŠTUONIS

Naujienos yra išleidusios arba laiko savo knygyne brošiūras ir knygas įvairiais klausimais, reikalais ar naudingam pasiskaitymui. Čia yra išvardinti leidiniai, kainuoją po 1 dolerį:

Čikagietis, IŠPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTOJ LIETUVOJ. Knyga yra ypatingai naudinga tiems, kurie baigia pamiršti komunistines klaidas ir melus. 95 ps.

L. Dambriūnas, LIETUVIŠKAS AUKLĖJIMAS ŠEIMOJE. Būtinai kiekvienai jaunai šeimai, netekėjusiai kraštiečiai jaunavedžiams. Tik 35 ps., bet juose daug pasakytų.

Dr. A. J. Gussen, ATOSTOGOS VAKARINĖSE VALSTIJOSE. Įdomus turistų aprašymas su iliustracijomis, 76 ps.

Edmundas Jasinskas, CIVILINĖ AVIACIJA JAV. Naudingos ir įdomios žinios apie tą šią dienų būtinybę. 32 ps.

Ksaveras Kaunas, ELEGIŠKI STEPONO KOLUPAILOS NIEKINTOJAI. Polemika, 52 ps.

Dr. agr. A. Šeštokas, SODŲ PIEVELĖS. Pritaikyta miestų gyventojams. 40 ps.

J. Vaičiūnienė, NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS MOKYTOJO DARBŲ APLINKYBĖS. Naudingi pasiskaitymai visiems. 68 ps.

Vincas Zemaitytis, SODŲ PRAEITIS. Trumpa archeologinė ir politinė istorinė suvalkijos apybraiža. 140 ps.

Šios knygos yra gera šeimos knygynelio pradžia. Jas ir kitus leidinius galima gauti Naujienose, atsilankius asmeniškai arba prisuntus piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20.000

Frank Zogas
Frank Zogas, President

5%
Passbook Savings
All accounts compounded daily — paid quarterly

6%
2 Years Savings Certificate
(Minimum \$5,000)

1971 Plymouth-Duster

KAINA nuo \$2,172.00

25 mylias su vienu galionu. Garantija 5 metai arba 50.000 mylių. Pigus leidimas.

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD BUNNER, G.T.X. FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELĖS ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pletuose klemas automobiliams parsiatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-4100.

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitoje JAV vietoje:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nedėlius, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pilnais reikiama pinigų pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kaimuose statyba veik nejudą

A. Bagdonas, "tarybinės" Lietuvos kaimo statybos ministras, viešai susirūpino labai lėtai einančia statyba Lietuvos kaimuose. Apie "socialinę" ir "komunistinę" statybą lietuviškame kaime daug prirašyta komunistinėje spaudoje, dar daugiau prikalbėjo per radiją, bet ji kaip nejudėjo iš vietos, taip nejudė. Per 25 metus sovietinė valdžia nedavė medžiagos namų statybai kaimuose. Ji nedavė net šiaudų saujos prakiurusiems stogams taisyti. Stogai varvėjo, lubos prakiuro ir geriausi namai kaimuose nyko.

Rusai norėjo likviduoti kaimus ir suvaryti visus valstiečius į kolchozus. Ten sovietų agentams lengviau kontroliuoti žemės netekusius valstiečius; ten lengviau iš jų atimti visą derlių ir kitokį turą. Kolchoze gyvenančius bežemių valstiečius lengviau išnaudoti, daugiau galima iš jų ištraukti. Pastatytos kelios pavyzdinės kolchozų gyvenvietės, bet šiaip statyba veik sustojusi. Pats kaimo statybos ministras rašo:

"Statistikos valdybos duomenys rodo, kad, nežiurint didelių pastangų išvesti kaimo statybinės organizacijos iš atsilikimo, pastarosios dirba blogiau, negu kitų žinybų statybinės organizacijos. Kodėl taip yra? Ką reikia daryti, kad sustiprintume kaimo statybinės organizacijas, kad jos susidorotų su darbų programa?" ("Tiesa", 1970 m. rugs. 22 d., 2 psl.).

Kaimo statybos ministras viešai klausimą iškėlė, bet tinkamo atsakymo jis nepajėgia surasti. Jis aiškina, kad kaltos statybinės ir kitų žinybų organizacijos, kad kalti tos pačios ministerijos vadovai ir kiti valdžios pareigūnai, ir kad šiam klausimui išspręsti reikalinga kitų parama. Bet didžiausia bėda esanti su ne kvalifikuotais darbininkais. Statybos srityje dirbantieji kvalifikuoti darbininkai pereina dirbti į kitas sritis, o su ne kvalifikuotais darbininkais labai sunku statyti namus. Ministras aiškina, kad Radviliškio rajone buvo net dešimt statybininkų brigadų. Ten buvo gerų ir sparčių mūrinių. Bet geriausių statybos laikotarpiu visos tos brigados dingo. Brigadų nariai išsikirstė į kitas pramonės sritis, kur galėjo daugiau užsidirbti, o kaimo namams statyti nebebuvo mūrinių. Ministras Bagdonas tvirtina, kad šiandien jau šiek tiek apsitrynusiam statybininkui moka

iki 133 rublių į mėnesį, tuo tarpu kai 1966 metais už tokį patį darbą temokėjo tik 94 rublius.

Okupantas bando laikyti prištus darbininkus prie vieno darbo, bet iš paties ministro rašto atrodo, kad valdžia jau nepajėgia jų sukontroliuoti. Radviliškio statybininkų brigados statybos sezonu dingo, o vėliau, kai jau buvo nuvalyti jėgai didesniuose kolchozuose, tai statybininkai ir vėl sugrįžo į savo brigadas. Pats ministras pripažįsta, kad jie buvo išvažinėję prie kitų darbų, kur jiems buvo mokamas didesnis atlyginimas.

Kaimo statybtį reikalingos lėšos taip pat sudaro didelę kliūtį. Kitiems dalykams valdžia skiria nepaprastai dideles sumas, bet kai reikalas eina apie kaimo gyvenviečių statybą, tai reikalingų lėšų ministras negauna. Jis tvirtina, kad kaimo namų statybos reikalams negauna nei pusės reikalingų sumų.

Neduoami reikalingų medžiagų namams taisyti, neskirdami žmonių būtiniausioms remontui atlikti, rusai supūdė, sunaikino ir išgriovė lietuvišką kaimą. Tik tai dėl to, jie ir bijo leisti turistams vykti į kaimus, nes nemori parodyti, kaip yra aplūžusios ir suirusios tos senos lietuviškos bakūžės. Bet tas kaimo statybos ministras neturi jokių vilčių ir atečiai. Jis rašo:

"Labai apmaudu, kad ateinančio penkmečio projektuose nenumatomas rimtesnis šios padėties ištaisymas. Ateinantiems metams numatyta tik tiek lėšų, kad teks stabdyti kai kurių pradėtų gamybinių objektų, daugiausia sandėlių, mechaninių dirbuvų ir keleto betono mazgų statybą, nes būtina koncentruoti skirtas lėšas gelžbetoninių įmonių plėtimui". (Tame pačiame "Tiesos" numerioje).

Pats ministras pyksta, kad jam pavestas labai nemalonus darbas. Vietoje kaimo namų statybos jis įpareigotas kaimo naikinimą prarasti. Jis prašė statybos darbams reikalingų sumų, bet jų jis negavo ir negaus. Ji apėmė toks didelis apmaudas, kad nenumato "rimtesnės šios padėties ištaisymo".

Okupantas sąmoningai lygina lietuvišką kaimą rusiškajam. Iki šio meto Lietuvon perkeltiems gyventi rusams ir atėjusiems gudams Lietuva buvo Amerika. Karo metu labai daug kas buvo sunaikinta ir išgrauti. Bet lietuviai vis dėlto dar buvo turtingesni už rusus ir gudus. Lietuvoje rusai galėjo nusipirkti ne tik gerą maistą, bet drabužių ir apavų. Karui pasibaigus, Lietuvon buvo pasiųsta tūkstančiai įvairiausių siuntinių. Dalį siuntinių medžiagos patys lietuviai valgė ir nešiojo, bet didelę pasiųstų vertybių dalis pateko į rusų rankas. Pasiųstas skėtaites, sukneles, apatinukus supirkinėjo ir tebesupirkinėja Lietuvą valdančių rusų žmonos. Jos nežino, kad tremtiniai tas gėrybes siunčia gintiniame krašte pasilikusiems savo broliams. Rusijos gyventojai tokių siuntinių iš užsienio negauna. Lietuvoje gyvenančių rusų šeimos dar ir šiandien Lietuvą tebevadina — Amerika.

Aukštoji Sovietų Sąjungos vadovybė negali pakęsti, kad lietuviai turėtų vertingesnių dalykų, negu turi rusai. Rusai nestengia pakelti Lietuvos gyventojų gerbuvio. Jie stengiasi jį suniveliuoti su rusišku gyvenimo lygiu. Rusai nieko nesakys, jei lietuvių gyvenimo lygis bus žemesnis už rusišką, bet jie nieko nedarys, kad jis išliktų toks, koks nepriklausomybės laikais buvo. Vien šiais sumetimais kaimo namų statyba eina vėžio žingsniu. Nieko nepadės kaimo ministro apmaudas.

VISI BIZNIERIAI SKELBKITĖ NAUJIENOSE

K. STRIKAITIS

NEI PO VILKO, NEI PO MESKOS

(Laiškas iš Manitobos)

(Tęsinys)

"Liaudies Balsas" pakėlė aląsą

Kaip ir reikėjo laukti, tie turistų pasakojimai labai nepatiko Kanados lietuvių "komunistų" organui Liaudies Balsui, kurio Nr. 29 atsiliepė vienas montreališkas "progresyvis" K. Žekonis, pats kanadiečių ekskursijoje dalyvavęs, visų tų ekskursantų pasakojimus suversdamas Liaukevičiui. Straipsnyje "Kas meluoja?" K. Žekonis kaltina P. Liaukevičių, esą jis pasakodamas savo išpūdžius Naujienų reporterius dar neteisėbių pripasakojęs, o tas viską aprašęs Naujienose. Aiškiai matyti, kad Žekonis nežino, kokių ekskursantų išpūdžius J. Pr. Naujienose aprašė. Tik tai jis įtarė savo bendrąkoleivį P. Liaukevičių ir kito jam tiesiai. K. Žekonis rašo: "Niekam iš mūsų Leningrade pasų neėmė, tik juos turėjom parodyti. Ten lieka visi paskutiniai, kuriems sunku užpildyti blankos, ką mes įsivežėm. Kurie galėjo angliskai rašyti, tai visi pirmutiniai išėjo". Pagal K. Žekonį P. Liaukevičius nemokėjo užpildyti blanko. Bet čia K. Žekonis be reikalo Liaukevičių užsiupo. Kad pasus atėmė, P. Liaukevičius iš viso nėra sakęs, nes ir jo atpasakojimą rašydamas J. Pr. to nepaminėjo. P. Liaukevičius apie maitinimą štai kaip sakė: "Visa maitinė ir dokumentų kontrolė buvo maskolių rankose. Kol per visus kostumus perėjom užtruko keletą valandų". Apie pasiųstą atėmimą reporteriui J. Pr. pasakojo kitas ekskursantas amerikietis žaginis. Jis štai kaip pasakojo: "Atėmė pasus, padarė belaisvius". "Pirmasis išpūdis, tai tas priklaus jausmas, kad vos įėjus į maitinės pastatą uniformuotus ruskis iš mūsų atrinko pasus, juos susidėdamas į didelį portfelį. Pasijuntį esąs visiškas "beginklas". Policinėje valstybėje pasas žmogui atstoja pačią sielą".

Tačiau P. Liaukevičius, visą savo amžių kaip garbingas lietuvis už Lietuvą kovojęs ir jos pavergėjams komunistams drąsiai ir akis teisybės sakęs, šį kartą atrodė prieš tą Žekonį supasavęs. Savo straipsnyje "Nepriklausomo Lietuvos" 1213 nr. jis jau teisinasi Žekoniui parašydamas, esą "Naujienų reporteris J. Pr. aprašė kiek astrokoj formoj, kai ką perdėdamas ir sumaišydamas. Pvz., (Naujienos) rašė, kad mano brolis buvo išvežtas į Sibirą, o iš tikrųjų jis niekur nebuvo

išvežtas. Ir kiti Naujienose spausdinti dalykai neatitinka mano pasakojimų. Tokie dalykai paskelbti spaudoje yra tikra nesamone, kai minimi vardai ir vietovės, nes kai kas dėl to gali turėti nemalonių. Aš Naujienose nerašiau ir už tai neatsakau."

J. Pr. vienoje vietoje cituoja neišvardintą ekskursanto pasakymą: "Gimėns atsisveikindami tačiau įsakiu įprašo, kad grįžę į laisvąjį pasaulį ir pasakodami apie ką girdėjote, dėl Dievo meilės, neminėkite mano pavardės nei gyvenamosios vietos". Naujienų reporteris, kaip matyti, tiksliai to prašymo paisė, nes visuose jo reportažuose neraiš paminėtų okupuotos Lietuvos lietuvių vardų, pavardžių nei vietų, tai iš kur P. Liaukevičius tai ištraukė?

Vienintelė "nesamone" yra sumaišytas parašas po fotografija Naujienų 147 nr., kur klaidingai parašyta, kad "atstu stovi jo (P. Liaukevičius) tikras brolis, bolševikų ištremtas ir 14 metų kankintas Sibire". Toje fotografijoje atstu stovi vienas kaimynas, kurs buvo 14 metų ištremtas ir grįžo palūžusia sveikata invalidas.

Liaukevičius patvirtino kitų ekskursantų pasakojimus

Kad pats Povilas būtų mieliau norėjęs plačiau ir smulkiau perteikti savo išpūdžius rusų apsaugoje Lietuvoje ir įkirsti komunistams ir kaili, tik apgailestauja neturįs galimybės pats tai padaryti, yra aišku iš jo straipsnelio "Nepriklausomoje Lietuvoje", kur jis parašė:

"Vieniems teko papasakoti trumpiau, kitiems plačiau. Tokiu būdu kiekvienas galėjo pasidaryti savo išvadą. (Taip ir buvo K. S.). Kiti sakė, kad ir Liaukevičiui išplovė smegenis". To tai neteko girdėti. K. S.) Toliau jis savo straipsnyje N. L. rašo: "Tikiuosi, kad plačiau parašys kiti". Povilo pageidavimas pilnai išsipildė, tad ir susidarė proga vertai ir teisingai okupantui išvanoti kaili, ir už tai Naujienų reporteriui reikės statyti butelį.

Ir štai gerokai išpylęs kailį savo bendradarbiui K. Žekoniui, Povilas straipsnį užbaigia sekančiai: "Tik skaudu, kad neleidu pabūvoti tėviškėse, pamatyti saviškių, gimtųjų sodų ir kaimynų... Kraštas vis dėlto okupuotas. Nematėm lietuviškų kareivių, dainuojančių lietuviškas dainas. Nematėme ka-

ro muziejaus sodelyje paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę. Nebėra Amerikos lietuvių dovanotojo varpo, skelbiančio, kad "Nevertas laisvės, kas negina jos". Nematėme ten nė Basanavičiaus stovylos, o jis juk mūsų tautos patriarchas. Matėme karo muziejaus kamputyje Laisvės statulą, kaip senieną, matėme Kaune ir Vilniuje svarbesnėse vietose statulas svetimų žmonių, nieko bendro neturinčių su Lietuva. Tai juk yra mūsų krašto išprievartavimas. Nejaugi K. Žekonis viso to nematė? Daug dar būtų galima prirašyti, bet pakaks ir to".

Po tokio P. Liaukevičiaus straipsnio užbaigos manau, kad ir K. Žekoniui bus aiškūs atsakymai į jo klausimą: "Kas meluoja?" Kad meluoja jis pats, bandydamas nuslėpti tikrovę okupuotoj Lietuvoj!

Bravo Liaukevičius, nes tokia savo straipsnio užbaiga komunistėlius sumalė į velnio miltus. Vienas winnipegietis ir dar iš senųjų ateivių pasakė: "Dar tokios teisybės komunistiniams okupantams bei jų pakalikams niekas nėra pasakęs". Niekas Liaukevičiaus neperdirbs. Koks jis buvo, toks jis ir dabar tebėra: užsispyręs kaip buvęs Lietuvos laisvės kovotojas! Todėl jis nuvykęs į okup. Lietuvą ką ten turėjo galvoje, tą ir grįžęs pasakė ir parašė.

(Pabaiga)

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Gerą scenos veikėlas yra birmoji sąlyga ekmągiu teatro pradžiai. Jis išskleidžia meilę ir žiaurę, išaugina abejingą publiką, nuolatinius meilėjais, kurie drauge su artistais pereina scenos burtų žavesį. Arėjant teatro sezonui, jau dabar reikia parinkti veikėlas. Naujienose yra galima gauti naujausius teatrų leidimus.

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išleista, kietas drobes viršelais, 180 psl. knyga. Joje du vaidinimai — "Bubulis ir Dumdulis", 3 veiksmų, linksmas, nutikimas, taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidimas kiekvienam knygos mėgėjui.

Anatolijaus Kairis trys knygos: VIŠIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Chicago. Scenos dramaturgo S-gos. Kietas viršelais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikėlai būna asistini gyvuoti esančioms scenoms mėgėjų grupėms ir impulsu naujiems ryžimams, kad lietuviška žodis, pagaliai ir didingai ištartas scenoje, išliktų gyvas Lietuvos ainių kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. 60608

ŠIŲ DIENŲ EUROPOJE PASIDAIRIUS

Rašo DAN KURAITIS

3

Aš maniau, kad tikslai pietinėje Chicagoje juodųjų skaičius didėja, bet dabar pamaciau, kad Europoje juodųjų skaičius auga. Anglams labai reikalingi darbininkai. Pačioje Anglijoje yra daug darbų, bet trūksta darbininkų. Anglai juodusius įsileidžia. Jie įvažiuoja iš įvairių britų kolonijų ir valdomų vietų. Bet girdėjau, kad ir britai jau rengiasi suvaržyti įvažiavimą.

Bet daugiausia juodukų yra Vokietijoje, nes niekur kitur nėra tiek daug darbų, kiek jų yra Vokietijoje. Vokietijoje kiekvienas darbininkas labai branginamas. Vokiečiai supranta darbininko reikšmę. Be darbininko negalimas joks turto gaminimas.

Praeitais metais buvau sustojęs Berlyne. Didiesniuose Berlyno baruose vaidina ir dainuoja, kad publika taip greitai nesiskirstytų. Dalį dainų ir šokių atliko Afrikos juodžiai.

LONDONO TAKSĖ AUTOMOBILIAI

Amerikoje taksė automobiliai apdaužyti, nudėvėti, blogai ir gana nešvariai atrodo. Tuo tarpu Londono taksė visi juodai dažyti, švarūs, gražiai atrodo. Kas svarbiausia, visi yra vienodi. Ir kas dar svarbiau, kur tik pažūri, ten jų pilna. Amerikoje ne visuomet gali gauti taksę, tuo tarpu Londone gali rasti taksę kada tikrai nori.

Londono automobiliai visi tvarkingi ir gražūs.

Turiu pasakyti, kad gražu žiūrėti į pasiturintį anglą, vairuojantį \$18,000 Rolls Royce ir rūkantį didelį cigarą. Gatvėje yra daug automobilių. Man buvo smagu pasižiūrėti į jį, kai jis gatvėje sustojo ir laukė šalios šviesos.

Karo metu Anglija labai nukentėjo. Karą pralaimėjusios šalys reparacijų nemokėjo, nes taikos sutarties dar nėra. Bet anglai atsigriebs. Jie pasitiki savimi, daug dirba, varo biznį. Pasidairyimas Anglijoje man paliko gerą ir raminantį įspūdį.

GRAIKIJA

Iš Anglijos į Graikiją naujas lėktuvas keleivį nuneša per 3 valandas. Skridau per Šveicarijos kalnus, kraštą Italijos, Egėjaus jūrą, o nusileidau Atėnuose, Graikijos sostinėje.

Atėnai, kaip žinote, yra mūsų civilizacijos lopšys. Čia yra Akropolis, čia yra Olimpas, čia Parnasas, čia yra Krono upė, čia dievai laimė vaikščiojo, čia sirenos vyrus viliojo. Atėnai nedideli, bet iš jų mūsų civilizacijos pradžia.

Graikų nedaug. Vos vieną milijoną daugiau negu lietuvių. Graikija didelė, salų daug, bet apie du milijonai graikų gyvena Atėnuose, o kiti du milijonai pasiskirstę salose. Graikų salos kalnuotos. Kalnuose gyveniti sunku. Didelė graikų dauguma gyvena pajūryje. Graikų gyvenimas primityvus. Man atrodo, kad graikui labai lengva prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų.

nes jis moka primityviai gyventi ir apsitvarkyti.

Graikai yra išsiblaškę po pasaulį. Atrodo, kad salose nėra vietos visiems gyventi. Graikai, kaip ir mes, lietuviai, ieško duonos užsieniuose. Ypač skaldydavo tėvų žemę, bet kai jau nebuvo ko skaldyti, tai važiavo į pasaulį.

Kartą Kairo restorane, bevalgant pusryčius, prie manęs priėjo graikas patarnautojas ir užkalbino graikiškai.

— Kodėl manai, kad aš graikas? — aš paklausiau.

— Tamta labai panašus į graiką, todėl ir drįsau užkalbinti, — jis man paaiškino. Be to, jis man pastebėjo, kad mano pavardė yra graikiška. Kiek graikiškumo pavardėje negalėčiau pasakyti, bet graikų su tokiomis pavardėmis yra didokas skaičius.

Mudu pasikalbėjome, pasiskundėme vienas kitam. Aš pasakiau, kad esu lietuvis, bet tokio paties likimo sulaukęs žmogus, gimtiniame krašte nematydamas ateities, išvažiavo į užsienį laimės ir duonos ieškoti.

DIDINGA GRAIKŲ SENOVĖ

Acropolis, Panteonas, Parnasas, Delfai ir kitos istorinės graikų vietos turėjo nepaprastai dideles svarbos praeityje. Pilnos jų reikšmės aš gal ir nesuvokiu. Bet kiekvieną kartą, kai atvažioju į Graikiją, tai randu būrius mokslo vyrų, išdžiovinusių savo smegenis istorijos studijose ir nešiojančius labai lenktų stiklų akinius. Jie laipioja į Parnasą, čiupinėja sienas, skai-

to senovės graikų šriftą, bando atspėti praeitį.

— Ar nenaudingiau būtų atspėti ateitį? — vieno paklausiau. Ateitis jam esanti nesvarbi. Jis esąs susirūpinęs išaiškinti, kaip graikai prieš 4,000 metų gyveno, ką jie veikė ir galvojo.

Daugiausia lankytojų yra Akropolyje, iškilusiame kokias 500 pėdų.

Aiškintojas pasakojo, kad didžiulius akmenis, kurie buvo reikalingi milžiniškų pastatų statybai, plaustė ir vežiojo patys graikai. Egipto piramidės statė vergai, bet graikų paminklus statė laisvi graikai. Statytojams ir darbininkams už darbą mokėjo. Prieš 4,000 metų Graikijoje vergų nebuvo. Bet kokiame pastatui, bet kokiame dailidei reikėjo mokėti to meto pinigais. Jis buvo laisvai samdomas. Nemokėsi, jis nedirbs ir namų nestatys. Graikai mokėjo ir menininkams.

Egipte kiekvieną rytą šimtus vergų nuplakdavo, kad kiti nesisiaušytų, bet noriai darbą dirbtų. Tuo tarpu Graikijoje darbininkų neplakė. Jiems mokėjo, kad jie nusipirktų duonos ir žuvies. Užtat į graikų paminklus įdėta žymiai daugiau meno, o į Egipto senovės paminklus įdėta nepaprastai daug brutalių jėgų.

Užlipus ant Olimpo, matosi visas Atėnų miestas. Reikia pasakyti, kad lankytojų skaičius Graikijoje kasdien didėja. Vis didesnis jaunimo skaičius važiuoja į Graikiją ir bando į Parnasą įkopti. Vienoje pakalnėje Amerikos hipiai net nakvynės įsitaisė, bet aš nenorėjau jų apžiūrėti. Pakankamai aš jų matau ir Chicagoje.

Pastebėjau, kad amerikiečiai lanko S. Dakotos kalnuose esantį Rushmore paminklą. Man atrodo, kad jį lankys ir už tūkstančio metų. Kaip šiandien lanko garbingas Graikijos vietos, taip už 1,000 metų lankys garbingi Amerikos vyrų paminklus.

Bežiūrėdamas į graikų pastatus ir puikius graikų paminklus, pradėdau galvoti, kad vis dėlto žmonija labai lėtai žengia pirmyn. Graikai jau buvo padėję pagrindus demokratinėi santvarkai, bet žmonija iki šios dienos tos demokratijos dar negali įgyvendinti. Vis atsiranda gudruolių, kurie nori būti gudresni, kuriems demokratija nepakankamai gera. Jie įveda diktatūrą žmonių gerovei, bet savo bandymais tikrai dar labiau žmoniją prikančia.

Graikai buvo dideli galvotojai. Jie priėjo įsitikinimo, kad demokratija yra pati geriausiaji valdymo forma. Niekas geresnės neišgalvojo. Ji gera tuo, kad kiekvieną kartą, kai kuris valdytojas pagenda, tai ramiu būdu galima jį pakeisti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENOS"

Jos visad rašo

TEISYBĖ

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. S. BIEŽIS
Telef. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS.
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9,
antradien. nuo 1-5, treč.
ir sekmadien. uždarytas.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2709 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradien. penkt. 10-4, ir
sekmadien. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 8-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadien. uždaryta
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rebid. telefonai: GARDen 3-7278
Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 4-7372

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Priima tik susitarus.
Valandos: pirmad., ketvirtad. 5-8,
antradien. 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradien. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sekmadien.
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val: antradien. nuo 2-5 po pietų,
ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiad.,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Sekmadien-
iais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

Apie atostogas Amerikoje ir kitur

Vasaros atostogos jau pasi-
baigė. Dabar prasidėjo rudens
ir žiemos atostogos. Aš mėgstu
atostogauti ir mėgstu skaityti
kitų atostogautojų aprašymus
ir patyrimus. Iš daugelio savo
pažįtamų teko girdėti priekaiš-
tų, kodėl aš nieko nerašau apie
savo atostogas. Pasizadėjau
jiems šį tą parašyti ir apie savo
atostogas. Pasizadėjau ir da-
bar tą pažadą bandysiu ištesėti.
1931 metais atostogas pralei-
dau Lietuvoje. Mano tėvukai,
brolis ir sesutės tebebuvo gyvi.
Lietuvoje tada praleidau net
penkis mėnesius. Tai buvo pir-
mas atsilankymas po dvidešimt

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Sekmadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef. PROspect 6-5084

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna aprausta
ZEMA KAINA
R. S. E. R. E. N. A. S.
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirm-
adienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Sekmadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Skubiai sutvarkome visus kelionės
reikalus ir neimame brangių, negu
nustatyta tiketo kainą. Paruosime
tiketus skidimui į visus Amerikos
miestus arba bet kurią vietą pasa-
ulyje.
Dabar jau laukia paduoti prašymus
ilgiamam vizitui Lietuvoje.
Jeigu kas nori 1971 m. iškviesti
savo gimines iš Lietuvos, tai jau da-
bar turi pradėti. Atvažiuokite arba
kreipkitės laišku, telefonu ar tele-
grafu šiuo adresu:
Kreipkitės į
WALTER RASK - RASCIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

Every year we fail
to educate thousands
of potentially
successful citizens
because they're
mentally retarded.

And we're supposed to
be so smart.

Do something. A free booklet
will tell you how you can help.

Write: The President's Committee
on Mental Retardation
Washington, D. C. 20001.
Name _____
Address _____
City _____
State _____ Zip Code _____

Published as a public service in co-
operation with The Advertising Council.
AD MAT NO. MR-41-67
(1 column x 55 lines)

metų. Matyti, tiek buvau pa-
sikeitęs, kad manęs nebepaži-
no.

Lietuva tada buvo laisva, tad
laisvai galėjau važinėti, mies-
tus ir miestelius lankyti bei ste-
bėti įvykusius pakaitus. Taip,
Lietuva jau buvo nebe ta, ko-
kią aš ją palikau.

1953 m. kartu su broliu Do-
miniku poros mėnesius atosto-
gas praleidau Pietų Amerikoje.
Aplankėme visas valstybes. Il-
gėliau sustojome Brazilijoje,
Sao Paulo mieste. Mat, ten gy-
vena mūsų seserų sūnus Jonas
Šiaulys su šeima. Vienas jo sū-
nus yra advokatas, o kitas žy-
mus gydytojas.

Vėliau susitariau su savo ge-
ru draugu John Kelly (Kale-
dinsku) kartu atostogas pra-
leisti Meksikoje. Skersai ir išil-
gai išvažinėjome visą Meksiką.
Vaziavome automobiliu. Tos
atostogos buvo labai įspūdin-
gos ir malonios.

Kuba suvo mano mėgiama
vieta atostogoms praleisti. Ten
buvau nuvykęs ir po to, kai
Castro buvo įsigalėjęs. Jokių
nemalonių nepatyrėmų iš val-
džios pusės: net tam tikros pri-
vilegijos man buvo suteiktos.
Tačiau daugelis, kurie jau
kreivomis ir mane žiūrėjo. To-
dėl pasijutau, kad esu nepa-
geidaujamas. Greičiausiai Ku-
bos Veradero vasarvietės man
nebeteks matyti.

Havajų salose atostogauti
man labai patiko. Bet nežiūrin-
to, antrą kartą ten vykti nebe-
turiu noro.

Rio de Janeiro yra laikomas
gražiausiu pasaulio miestu.
Praleidęs ten porą savaičių, aš
įsitikinau, jog visai pagrįstai
jis yra laikomas pačiu gražiausiu
miestu.

Kitos nepaprastai gražios
vietovės yra Acapulco Meks-
ikoje ir San Sebastian Ispanijo-
je.

Acapulcoje esu atostogavęs
net septynis kartus. Daug kas
ten jau pasikeitė. Jau nebėra
ta vietovė tokia, kokia ji buvo
prieš kelis metus. Viena, labai
pabrango; antra, patarnavi-
mas žymiai pablogėjo. Čaleta
viešbutis, kur sustodavau, jau
nebe tas, koks jis buvo.

Kai Kuba amerikiečiams už-
sidarė, tai jie pradėjo lankyti
Puerto Rico, Virgin salas, Mek-
siką, Nassau ir Jamaiką. Visos
tos vietos pakėlė viešbučių ir
maisto kainas, norėdamos pa-
sipiniguoti.

Man tenka net porą kartų pe-
rmetus nuskristi į Brownsville,
Texas. Ten turiu daug pažįsta-
mų. Su vienu jų, prof. Simp-
sonu, turėjau progos daug pa-
sivažinėti, daug įvairių vietų
aplankyti. Važinėjome auto-
mobiliu.

Brownsville miestas yra la-
bai senas. Apie du trečdaliai jo
gyventojų yra meksikiečiai.
Fort Brown viešbutis yra vie-
nas iš gražiausių. Kitas — Ho-
tel El Jardin — yra prie pat

Meksikos sienos. Abu viesbu-
čiai turi savo klubus, kur sve-
čiai gali gauti įvairiausių geri-
mų, nors Texas valstija iš da-
lies yra "sausą": leidžiama
pardavinėti tik alų ir vyną.

Rio Grande upė lyg rubežius
tarp Meksikos ir Amerikos.
Brownsville nuo Meksikos ski-
ria Grande upė. Pereini per tos
upės tiltą — ir jau Meksikoje,
Metamoros mieste. Perėjimas
per tiltą kainuoja penkis cen-
tus, o grįžtant — tik vienas
meksikoniškas centas.

Metamorose yra daug nakti-
nių klubų. Už dolerį mokama
dvylika ir pusė pezų. Keisti
dolerius dažniausiai nereikia,
nes jie ten plačiai vartojami.
Būdinga ir tai, kad pusdolerių
neturksta.

Kaip ir visur kitur, taip ir
Meksikoje atostogauti dabar ne-
bėra taip pigu, kaip buvo prieš
kelis metus. Kiek teko patirti,
tai pigiausias pragyvenimas yra
Portugalijoje ir Ispanijoje. Tik
kelionė nėra pigi: iš Chicago
į Barceloną ir atgal į Chicago
kainuoja 400 dolerių. Pirmos
rūšies viešbutis kainuoja penki
doleriai. Važinėjimas taksi ga-
na pigus.

Ispanijoje esu buvęs net septy-
nis kartus. Ten aplankiau Mad-

ridą, Toledo, Seville, Malagą,
Granadą ir daug kitų miestų.

Dabar ir vėl kelionėje. Skren-
du į Madridą 747 lėktuvu. Tai
vienas didžiausių lėktuvų. Bus
įdomu palyginti šią kelionę su
kitomis. Vadinasi, patirti koks
yra skirtumas skristi šiaip sau
lėktuvu ir šiuo milžinu.

Iš šios kelionės į Chicago grį-
žti ketinu lapkričio pradžioje.
W. B. Sebastian

Susirinkimų ir parengimų PRANESIMAI

— Joniškiečių Labdaros ir Kultūros
Klubo susirinkimas įvyks antradienį,
spalio 6 d. 8 val. vak. Talman Hall,
4500 So. Talman Ave. Visi nariai ir
narys kviečiami dalyvauti šiame susi-
rinkime, nes yra daug reikalų aptarti.
Po susirinkimo bus vaišės.
A. Kaly, rašt.

— Ervilko Draugiško Klubo susi-
rinkimas įvyks trečiadienį, spalio 7 d.
Vengeliauskiens salėje, 4500 So. Tal-
man Ave. 8 val. vak. Nariai prašomi
atsilankyti, nes bus svarbių reikalų
aptarti ir bus renkami darbininkai
del metinio baliaus. Po susirinkimo
bus truputis vaišių visiems.
E. McNamee, nut. rašt.

— SLA 36-tos kuopos poatostoginis
susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio
7 dieną Chicago Lietuvos Auditori-
joj, 3133 So. Halsted St. 7:30 val. vak.
Visi nariai kviečiami į susirinkimą.
Kurie dar neužsimokėję už šiuos
metus, tai būtinai užsimokėkite, kad
neliktumėt suspenduoti.
A. Kaulakis, rašt.

Tauriam lietuviui, šviesiam ūkininkui bei
nuosirdžiam mūsų nariui

ZIGMUI JONYNUI

mirus,

velionies žmonai, dukterims, sūnui, broliams
ir artimiesiems nuosirdžiausią užuojautą reiškia ir gedi

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų Sąjungos
Centro Komitetas

Lietuvos Ūkininkų Sąjungos nariui

A. A.

ZIGMUI JONYNUI

mirus,

Jo žmonai, sūnų ir dukteris su šeimomis, Jo
brolius ir visus artimuosius, nuosirdžiai už-
jaučiame ir kartu liūdime

Lietuvos Ūkininkų Sąjunga

Penkerių Metų Mirties Sukaktis

A. + A.

JOSEPHINE C. VESEACKAS

Mirė 1965 metų spalio mėn. 7 dieną. Gimė Lietuvoje, Panevėžio
apskirtyje, Tarnagavos kaime.

Mūsų brangiausia motina ir senelei Josephine C. Veseackas pa-
gerbti bus laikomos dvišios Sv. Mišios Sv. P. Marijos Gimimo būny-
čioje, esančioje Marquette Parke, 69ta ir Washtenaw Ave., 1970 m.
spalio 7 dieną 7:30 valandą ryto ir spalio 25 d. 5:00 val. vakaro.

Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pa-
maldas ir prisiminti velionę maldose ir kalbose.

Mes Tave, mūsų brangiausią, niekuomet neužmiršime. Tu pas
mūsų jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime.
Tebūna Tau lengva ši žemėlė.

Nuliūdę lieka:

Dukters, žentas, anūkai.

A. + A.

MARTYNAS ZELNAITIS

Gyv. 3823 So. Campbell Ave.

Mirė 1970 m. spalio 4 dieną, 6:30 val. ryto, sulaukęs 48 metų am-
žiaus. Gimė Lietuvoje, Tauragės apskr., Žygačių valsč., Urvinų
kaime. Amerikoje įsigyveno 20 metų.

Paliko nuliūdę: brolis Jurgis, jo žmona Bronislava Šaunačiūtė ir
jū šeima, sesuo Olga Filiponis, jos vyras Mykolas ir jū šeima, gyv.
Michigan valstijoje, pusbroliu Jonas Yurkaitis su šeima, giminais
Simas Sprains, jo žmona Erika ir jū šeima bei kiti gimines, draugai
ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas P. Bieliūno koplyčioje, 4348 So. California Ave.
Antradienį, 2:00 val. popiet bus perkeltas į Liet. Evangelikų Te-
vėsės parapijos kapinyną, 6644 So. Troy St., kur 7:00 val. vakaro bus
būdytės.

Trečiadienį, spalio 7 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš kapinyn-
o į Bethania kapines.
Visi a. a. Martyno Zelnaičio gimines, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį pa-
tarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Brolis, sesuo, gimines.

Laidotuvių Direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandų
gražiausias gėles ir vainikus, ant-
kų papuošimus ir sezonines
kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAZEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
REIKIAMAS VIETA
Kontaktai: 7-8888 R. P. 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIFNA
IR NAKTI
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REPUBLIC 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI SKELBKITĖS NAUJIENOSE

Žurnalistų suvažiavimo prezidiumas. Iš kairės: L. Z. S-gos pirm. V. Alantas, suvažiavimo pirm. J. Petrėnas, sekr. A. Puzauskas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

KAS GINKLĄ KELIA...

Juodieji panteros masiniai superka ginklus

Illinois Valst. gynėjo Edwardo Hanrahan istaiga paskelbė, kad juodžių organizacijos "Black Panther" nariai Chicagoje ir apylinkėse masiniai superka šaunamus ginklus.

Prokuroro detektyvų, kurie tą prekybą tyrė, surinktomis žiniomis iš ginklų parduotuvių mieste nupirko 109 revolverius ir karabinius.

Toliau pranešama, kad praėjusiais 1969 metais policija sukonfiskavo iš "juodųjų panterų" 312 pistoletų, 99 ka-

rabinus, 86 šautuvus ir 5 automatinius šautuvus (kulkosvaiddžius).

Detektyvų žiniomis, daugiausia ginklų supirko panterų "apsaugos ministeris" Bobby Rush. Pavyzdžiui vien Mc Henry ir Franklin apskrityse už pistoletus jis sumokėjo \$607.23.

Miesto dalyje Oak Lawn vienas "juodųjų panterų" narys pirkęs 29 revolverius už \$2,337.16. Tuos ginklus pirkęs vienas 30-metis plieno darbininkas Griffin.

Sandėliuose į šiaurę nuo Chicago, iki Kenošos panto-ros naujausiai nupirke net 225 revolverius, iš kurių tik keli buvo užregistruoti policijoje. Policijos žiniomis, virš 500 revolverių "juodųjų panterų" rankose yra visiškai neregistruoti.

Milwaukee panteros Chicago priemiesčiuose pirkę 45 revolverius ir atitinkamą kiekį amunicijos — už \$3,257.85.

\$60 tūkstančių dolerių

ligoninės direktoriui

Naujoji Cook apskrities ligoninės administracinė komisija iš New Yorko pakviestam Dr. James Houghton direktoriaus pareigoms Cook apskrities ir Oak Forest ligoninėse paskyrė metines algos \$60,000. Net Cook apskrities tarybos pirmininkas George Dunne pasakė sutinką, kad ta alga yra per didelė. Tai esanti aukš-

čiausia alga visoje Illinois valstybėje, net aukštesnė už Chicago mokyklų superintendento algą.

"60,000 alga yra tiek didelė, kad aš nebesuprantu, dėl ko ligoninės administracinė komisija ta suma apsiribojo. Turint toki nusiatastymą jie galėjo pakelti iki \$100,000", pasakė apskrities tarybos narys Jerome Huppert.

Purkštalai kenkia

Illinojaus universiteto medicinos tyrinėtojai perspėja, kad purkštalai, tokie kaip plaukų, kaip deodorantai, aromatines dujas, aerosoliai ir pan. gali būti žalingi širdžiai ir kenksmingi sveikatai. Tyrimai su pelėmis parodė, kad tokių dujų prisikvėpavusios pelės gauna širdies ligas.

Vodka ne rusiška žodis

Lenkai, o ne rusai išrado vodka, pareiškė firmos Austin & Co. prezidentas Kenneth

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

**WAITERS
WAITRESSES
BUSBOYS**
Full time steady jobs.
Good benefits.
Private club.

**CHICAGO ATHLETIC
ASSOCIATION**
71 EAST MADISON STREET

Peters, perskaitęs vieną 17 šimtmetįje Krokovoje išleistą Jureko Polanskio lenkišką knygą, kurioje išgriamos vodkos, kaip sveikatai ir stiprėjimui efektingo vaisto savybės.

"Žodis "vodka" (lietuviškai vandenilis) iš lenkų kalbos į rusų kalbą perėjo tik 18 šimtmečio pabaigoje. Berlyno universiteto profesorius Aleksander Bruckner savo knygoje "Lenkų kalbos etimologijos žodynas" rašo:

"Devyniolikto amžiuje, kai Lenkija staiga dingo iš Europos žemėlapių, vodka pradėjo įsiraisti Rusijoje, kadangi tuomet Lenkijos degindarys-tė perėjo Rusijos carų žinybon".

Atsargiai su kraujo auka

Illinojaus aukščiausias teismas patvarkė, kad ligoninės atsako, jei darydamos kraujo transfuziją apkrečia pacientą hepatitu (kepenų liga). Hepatitis virusas gali būti žmogaus kraujyje net jei pats žmogus to nejaucia ir nežino ir tačiau gali kitą apkreisti.

Ligoninių sąjunga nutarė kreiptis į Illinojaus legislatūrą, kad išleistų įstatymą, kai susirinkę ateinančių sausio mėnesį, nes priešingai toks

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

GENERAL OFFICE
With Typing and
Aptitude for Figures.

5 DAY WEEK
Air Conditioned Office.
Blue Cross and Blue Shield
and Retirement Plan.
APPLY IN PERSON

SCHACK'S INC.
2516 W. ARMITAGE

**REIKALINGA
NAMŲ ŠEIMININKĖ**
Gyventi kartu su maža šeima, privačiame kambaryje. Geras atlyginimas, reikalingos rekomendacijos.
Skambinti Mr. ROLE
WH 4-5600

**SECRETARY
WITH SHORTHAND**
Excellent salary & benefits.
5 Day week. Good transportation. Call for appointment
FR 2-9855

GENERAL OFFICE
Billing, some typing.
Health insurance, Life insurance
paid vacation.
Call LU 5-4300

SECRETARY
Typing, billing, payroll, answering
phones.
9-430 Monday — Friday.
GEORGE VORIS CO.
2414 W. FULTON, CHICAGO.
CH 3-1330

SECRETARY
To Director of School Lunch Program.
Typing and shorthand required.
Good benefits. Salary commensurate
with experience.
CALL Miss TADDAI
for information
527-3200

SECRETARY - RECEPTIONIST
Must type, some bookkeeping.
Attractive salary.
Permanent.
378-5100
J. TAYLOR CONSTRUCTION CO.
4746 W. HARRISON

teismo nuosprendis gali turėti sudėtingą pasekmę. Ligonis gavęs hepatitį skustų ligoninę, ligoninė skustų kraujo banką, kraujo bankas skustų donorų. Jau 25 valstijos turi įstatymus, kurie apsaugo medicinos praktiką nuo galimų persekiojimų.

TRUMPAI

— Juozas Bacevičius, Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų organizacijos pirmininkas, išreiškė laisvą pagyrimą Southtown Economist laikraščiui už teigiamas pastangas ir informaciją apylinkės gerovės reikalais.

— Daina Kerbelytė, gyv. Quebeco provincijoje, Kanadoje, parašė dienraščiui "The Montreal Star" laisvą apie Baltijos kraštų okupaciją ir tu kraštų kilmės žmonių ryžtingumą siekiant laisvės. Į tokius laisvų redakcijos ir skaitytojai atkreipia tinkamą dėmesį. Laisvų rašėjus, keliančius okupuotos Lietuvos ir jos pavergtų gyventojų reikalus, reikia laikyti šių dienų savanoriais — kūrėjais.

— Jonas Sakas - Sakevičius išvyko atostogų į Floridos valstiją. Ilgesnį laiką apsisistos Jazbučių vasarvietėse, esančiose gražioje Miami miesto apylinkėse.

— Jeanne Jasutis ir Diana Kajutis yra Chicago pietvakarių apylinkės Vyresnių skaučių ir Skautų Vyčių taryboje propagandos bei parengimų reikalams pareigūnėmis.

— "Dainavos" ansamblis šio darbo sezono metu stato naują lietuvišką operetę, kurios libreto parašė A. Kairio, o muziką Broniaus Budriūno. Repeticijos vyksta kiekvieną savaitės antradienį, 8 val. vakare Jaunimo centre. Visi, kurie mėgsta dainuoti, kviečiami prisijungti prie operetės pastatymo. (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAI DRAUDIMO REIKALAI

J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

3 BUTŲ MŪRAS Brighton Parke.
5, 4 ir 3 kambariai. Viena bute yra miegamai.
MORO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas šilumos, 60-ia ir Francisco.
4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Brighton Parke.
2 BUTŲ, 14 metų modernus mūras, 3 auto mūro garažas, Marquette Parke. \$36,000.
9 KAMB. MŪRAS, gražus — kaip naujas. Geros pajamos, arti mūšų. \$19,600.
VERTINGAS APARTMENTINIS prie Jaunimo Centro. Svarūs butai, pastovūs gyventojai. \$11,000 nuomos. Imokė \$15,000. Rimtas pasiūlymas. — \$44,000.
BEVERLY WOODS 14 metų gelsvų plytų apartamentinis. Patogūs butai, yra rūšys apie \$14,000 pajamų. Sutartkit apšviesti.
9 KAMBARIU 12 metų fabrikančio rezidencija. 5 miegamieji, 2 vonios, mūro garažas, graži vieta. \$37,500.

SIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
L. RUDIS Tel. CL 4-1050

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-5654

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porsčius ir kitas u.s. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobiliai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

TEN STEBUKLAJ, CIA NAMAI
PUKUS, DIDELIS 2 po 6 mūras. Gazu šildymas, platus skydas, mūro garažas, arti ofiso. \$30,000.
4 BUTŲ ant kampo mūras. Sausas, švarus, iš gerų rąstų, Marquette Parke. \$44,000.

Valdis Real Estate
7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

5% KAMB. MŪRINIS. Šiluma gazu, alumin. langai, pusė rūšio iringta. 2 auto garažas, labai gera vieta. Tik \$23,500.
2 PO 5 1/2 IR 4 KAMB. RŪSY: Šiluma gazu, alumin. langai, platus skydas, graži nuosavybė Gage Parke. \$44,500.
GRAŽUS SKLYPAS 2 butų namui geroje Marquette Parko vietoje. Teiraukitės.
4 PO 5 IR 1 BUTAS ROSYJE, mūrinis. Alumin. langai, šildymas gazu, garažas. Marquette Parke. \$32,000.
6 KAMBARIU MŪRINIS BUNGALOW šiluma gazu. Aluminijaus langai, 2 automobilių mūro garažas, Marquette Parke. \$21,000.
GRAŽUS 4 BUTŲ MŪRAS, kabininės virtuvės, nauja šiluma gazu. Aluminijaus langai. 2 auto mūrinis garažas. Geros pajamos. Marquette Parke. \$54,500.

NERIS REAL ESTATE
3009 WEST 63rd STREET
Tel.: 471-0321

SAVININKAS PARDUODA 4 KAMBARIU mūrinį namą, gazu šiluma, garažas. 2825 SO. SHIELDS.
Tel. VI 2-0569.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu naujus ir perstatau senus visus rūšio namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengiu vandens boilerius ir stogu finas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apšildytiniai nemokamai. Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL. 60609
Tel.: VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutalsome arba naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir pataliosme. Nudažome namus iš lauko ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.
Skambinkit
LA 1-6047
Išsivysimas veltui, kreipkitės bet kada
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
(Licensed by VNESHPOSYLTORG)
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.
Vedėjas E. ŽUKAUSKAS

HIGH RATES — PAID QUARTERLY
5%
Passbooks
5 1/2%
Investment bonus plan
\$1,000 minimum
\$5,000 minimum
2 year certificate
5 3/4%
\$1,000 minimum
1 year certificate
Savings Insured to \$20,000. — Highest reserves.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILL. 60632

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patirtimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST. CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelat J. B. Končiaus knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiųsime adresatui, jei pasiųsite čekį arba Money Order tokiu adresu:
NAUJENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Birutietės pirmosios

Encyclopedia Lituanica įteiktą Chicago Universitetui, idėjus lietuvių kalbos dėstymą į kalbotyros programą.

Kunigaikštienės Birutės Karių šeimų Moterų Draugijos Chicago Skyrius enciklopedijos įteikimo rašte pasakė, jog žinodamos didį kalbos svarbą kultūros srityje birutietės įteikia lietuvių kalbos reikalams šią šešių tomų enciklopediją. Pasirašė Marta Babickienė, pirmininkė.

"Sunaikinsi kalbą — užgesinsi saulę danguje" — pasakė Mikalojus Daukša 1599 m. Po tūlės prakalboje. Beveik 400 metų praėjo, ir lietuvių kalba ne tik nežuvo, bet priešingai, išstobulėjo, išgražėjo ir įgijo didelės reikšmės Lietuvių kultūros bei visuomeniniame gyvenime.

Džiugu, kad čia išeivijoje lietuvių kalba susidomėjo Amerikos mokslo įstaigos, universitetai. Šiuo atveju Chicago Universitete Lietuvių Fondo Pastangomis ir prof. E. Stankiewicziaus rūpesčiu buvo atidaryta liuanistinių dalykų programa, kuriai vadovauti pakviestas prof. P. Jonikas.

ENCYKLOPEDIA LITUANICA įteikimo progos dalyviai. Iš kairės: prof. P. Jonikas, ponia Vanda Babickienė, prof. E. Stankiewiczius, ponia Gintara Narienė, ponia Marta Babickienė, ponia Ambrazaitienė, Lietuvių Fondo Tarybos pirm. Dr. G. Balukas ir K. A. Girvilas.

L. D. Kunigaikštienės Birutės D-jos Centrinė Valdya, aukštai vertinama ši sėkmingą įvykį mūsų išeivijos kultūriname gyvenime, paaukojo visus 6 tomus Encyclopedia Lituanica Chicago Universitetui, Baltų — Slavų kalbų skyriui, o šandien linkėdama gražiausios sėkmės turui garbės valdybos vardu įteikti prof. Stankiewiczui pirmąjį tomą. Tuos žodžius pasakė ponia Marta Babickienė.

Dr. Gedimino ir Ponios Vandos Balukų rezidencijoje šeiminių rūpesčių ir vaishungumo pobūvyje, 9.18, įvyko enciklopedijos įteikimas. Lietuvių Fondo pirm. Dr. K. Ambrozaitis padarė pogūvio nuotraukų.

Prof. E. Stankiewiczius Chicago Universiteto vardu išreiškė gražų įvertinimą lietuvių inteligencijų moterų iniciatyvos ir pastangų paremti kalbotyros mokslus, ir kuriuos nuo šio rudens įeina ir lietuvių kalba.

Pobūvio metu ponia Babickienė ir jos dukra ponia Gintara Narienė parodė išvalgaus susidomėjimo kalbotyros programa Chicago Universitete K. A. G.